

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Λίστα γάμου»

του Διονύση Χαριτόπουλου από την ΕΘΑΛ.

Σκηνοθεσία: Ευτύχιος Πουλλαΐδης. **Σκηνικά/ κοστούμια:** Έλενα Κατούρη.

Μουσική: Αλέξης Βασιλείου. **Φωτισμοί:** Γιώργος Λάζογλου.

Κίνηση: Λία Χαράκη. **Παίζουν:** Ευτύχιος Πουλλαΐδης, Κώστας Καζάκας, Θάνος Πετμεριδής, Αντώνης Λαπιθιώτης, Λώρης Λοιζίδης, Βίβιαν Νικολαΐδου.

ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ για μια παράσταση που έχει αρκετά περίπλοκες σχέσεις με το έργο, πάνω στο οποίο βασίζεται. Η θέση αυτή από μόνη της δεν περιέχει αξιολόγηση. Το κείμενο του Διονύση Χαριτόπουλου δεν έχει ίχνος κλασικής σεβασμότητας, σύγκρουση με την οποία οι σκηνοθέτες συνήθως πληρώνουν χονδρά, αλλά ούτε και κρύβει μέσα του απ' εκείνες τις προκλήσεις, τις οποίες οι σκηνοθέτες φιλοδοξούν να αντιμετωπίσουν με πρωτότυπες προτάσεις. Η «Λίστα γάμου» ανήκει στην κατηγορία εκείνων των νεοελληνικών έργων που περιέχουν μεν εθνικό αυτοσαρκασμό, αλλά αναμειγμένο με μια γλυκιά συγκίνηση που στρέφεται στο... ίδιο αντικείμενο, στο σημερινό Νεοέλληνα. Τις πλείστες φορές αυτά τα συναισθήματα μεταδίδονται εύκολα στους συντελεστές των βασισμένων πάνω σ' αυτά τα έργα παραστάσεων.

Αλλά ο Ευτύχιος Πουλλαΐδης ζητάει κάτι άλλο από το Διονύση Χαριτόπουλο. Μπορεί η παράσταση να ξεκινά με τη γνώριμη μανιέρα της σατιρικής υπερβολής, της έντασης στη φωνή και την κίνηση των ηθοποιών. Και όχι μόνο να ξεκινά. Η παρουσίαση των προσώπων, η πρώτη έκθεση της δικής τους πραγματικότητας μπροστά στο κοινό παίρνει αρκετό χρόνο, έτσι που ο θεατής υποψιάζεται ότι αυτή αποτελεί μέρος ενός κειμένου μεγάλης διάρκειας. Ξαφνικά όμως η ροή της υπόθεσης και η αισθητική του κειμένου παρεμβάλλονται με μια... δυο... τρεις... σκηνές από κάποια άλλη διάσταση. Οι ηθοποιοί αλλάζουν την έκφραση προσώπου, δεν είναι πια τα πρόσωπα που γνωρίσαμε, αλλά φιγούρες συμβολικές. Η κίνηση αντικαθιστά το λόγο, και ο σκηνοθέτης δανείζεται την κινητική γλώσσα της Λίας Χαράκη. Γνώριμη σε όσους έχουν δει τη δουλειά της. Αλλάζει ο φωτισμός, αλλάζει η υφή της παράστασης. Δεν μπορώ όμως να δεχτώ ότι αλλάζει απλώς το σύστημα επικοινωνίας. Πιστεύω ότι όχι μόνο δεν άλλαξε το πώς λέγονται τα πράγματα στα ιντερμέδια, αλλά και το τι λέγεται. Ένωθα να λαμβάνω διαφορετικό μήνυμα από τα εμβόλιμα επεισόδια, η σχέση των δύο φύλων ερμηνευόταν πολύ διαφορετικά στις δημιουργίες Πουλλαΐδη - Χαράκη παρά στο κείμενο του Χαριτόπουλου. Τέτοια (αισθητική πρωτ' απ' όλα) διάσταση ανάμεσα στα δυο συνιστώντα μέρη της παράστασης άφησε τους θεατές με αμοιρία στο τέλος της πρώτης πράξης και σε αναμονή μιας αισθητικής σύνθεσης στη δεύτερη.

Στη δεύτερη πράξη συνέβησαν, κατά τη γνώμη μου, τα εξής. Η «γραμμή του Χαριτόπουλου»

αδυνατεί και σβήνει σταδιακά, διαφεύδοντας τις αρχικές εντυπώσεις για ένα πληθωρικό κείμενο, για μια μεγάλη διάρκεια και πολλών λέξεων διαδρομή. Αλλά την προσοχή μας τραβάει μια σκηνή, η σκηνή μεταξύ του λιακάκου (Κώστας Καζάκας) και του Δημητρόπουλου (Ευτύχιος Πουλλαΐδης). Θα έλεγα ότι σ' αυτήν συναντάμε το τρίτο αισθητικό επίπεδο της παράστασης. Η εξωτερική ένταση της αρχής παραχωρεί τη θέση της στο βάθος της ουσιαστικής επικοινωνίας, οι δύο άνθρωποι λένε μεταξύ τους πράγματα σημαντικά, όχι της πλάκας. Εδώ δεν υπάρχει ίχνος από το μείγμα αυτοσαρκασμού και ναρκισσισμού που έχει και νεοελληνική και ανδρική ταυτότητα. Υπάρχει αυτογνωσία και αλληλοκατανόηση. Ο Κώστας Καζάκας και ο Ευτύχιος Πουλλαΐδης παίζουν πολύ καλά αυτό το κομμάτι. Το παράξενο είναι ότι όπως φάνηκε από τα συμφραζόμενα, η σκηνή αποτελεί απόκλιση από το υπόλοιπο κείμενο και μάλλον είναι προϊόν δημιουργικής προσθήκης ή μεταβολής.

Αυτά, λοιπόν, εννοούσα λέγοντας στην αρχή για τις περίπλοκες σχέσεις της παράστασης και του κειμένου. Εχω να προσθέσω κάτι που σκέφτομαι συχνά σε σχέση με την υποκριτική συμπεριφορά των Κύπριων ηθοποιών. Για πολλούς είναι αισθητό (σε διαφορετικό βαθμό για τον καθένα) το εμπόδιο της «κυπριακότητας», όσον αφορά τα νεοελληνικά έργα, και αυτό δεν αφορά μόνο (ή ακόμα και καθόλου) την κυπριακή προφορά. Πριν από την πρεμιέρα, στις ανακινώσεις στον Τύπο, στις συνεντεύξεις, ο σκηνοθέτης διέγραφε τον τύπο του κάθε ρόλου. Αυτή η αναγνωρισιμότητα των τύπων στη σκηνή πετυχαίνεται μόνο με την ακριβή απόδοση της «νεοελληνικότητας», της σφραγίδας της σημερινής ελληνικής πραγματικότητας στα πρόσωπα, στη λεκτική συμπεριφορά των ηρώων. Πιστεύω πως για το Λώρη Λοιζίδη αυτό το εμπόδιο στάθηκε ανάμεσα σ' αυτόν και τον ήρωά του, τον Τζέκο.

Ο Θάνος Πετμεριδής παίζει με μεγάλη επαγγελματική ευκολία και άνεση, και ... χωρίς ενθουσιασμό. Ο Αντώνης Λαπιθιώτης δεν κάνει σ' αυτή την παράσταση κάτι, που δεν έχει κάνει σε παλαιότερες του δουλειές, αλλά και για τους δύο ηθοποιούς η έκταση των ρόλων τους, τουλάχιστον, όση έμεινε στην παράσταση, δεν μπορούσε να αποτελέσει πρόκληση. Για τη Βίβιαν Νικολαΐδου, πρόκληση υπήρξε, μάλλον, η κίνηση και η το συμβολικό αφαιρετικό παίξιμο στις εμβόλιμες σκηνές. Ο Κώστας Καζάκας και ο Ευτύχιος Πουλλαΐδης, ανέβασαν τον πήχυ ψηλά, και προς το τέλος της παράστασης-ψηλότερα... ●